

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

PUNJAB GOVERNMENT

ਬਜਟ ਸਾਰ

Budget at a Glance

ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ
Finance Department

2016-17

ਬਜਟ ਸਾਰ ਬਜਟ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਸਮਝਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁੱਲ ਜੋੜਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੇ ਖਰਚਾ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਘਾਟਾ, ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ ਅਤੇ ਮੁਢਲਾ ਘਾਟਾ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਸਕੀਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2016-17 ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਬਜਟ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ।

Budget at a Glance shows Budget estimates in broad aggregates to facilitate easy understanding. The document shows receipts and expenditure as well as the revenue deficit, the fiscal deficit and the primary deficit. Plan Outlays are shown in brief. The document also gives the highlights of the budget for the Financial Year 2016-17.

Contents

1.	ਬਜਟ ਸਾਰ	Budget at a Glance	.....	1
2.	ਰੁਪਿਆ ਜਿਵੇਂ ਆਉਂਦਾ	2016-2017 Rupee comes from	.....	3
3.	ਰੁਪਿਆ ਜਿਵੇਂ ਜਾਂਦਾ	2016-2017 Rupee goes to	.....	4
4.	ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	Receipts	.....	5
5.	ਖਰਚਾ	Expenditure	.....	6
6.	ਬਜਟ ਘਾਟਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ	Deficit Trends	.....	7
7.	ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਰੁਝਾਨ	Some Other Trends	.....	8
8.	ਯੋਜਨਾ ਖਰਚ	Plan Outlay	.....	9
9.	ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਯੋਜਨਾ ਉਪਬੰਧ	Sectoral Plan Allocations	.....	10
10.	ਮੁੱਖ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ	Major New Initiatives	.....	11

ਬਜਟ ਸਾਰ

Budget at a Glance

ਕਰੋੜ ₹ - ₹ in crore

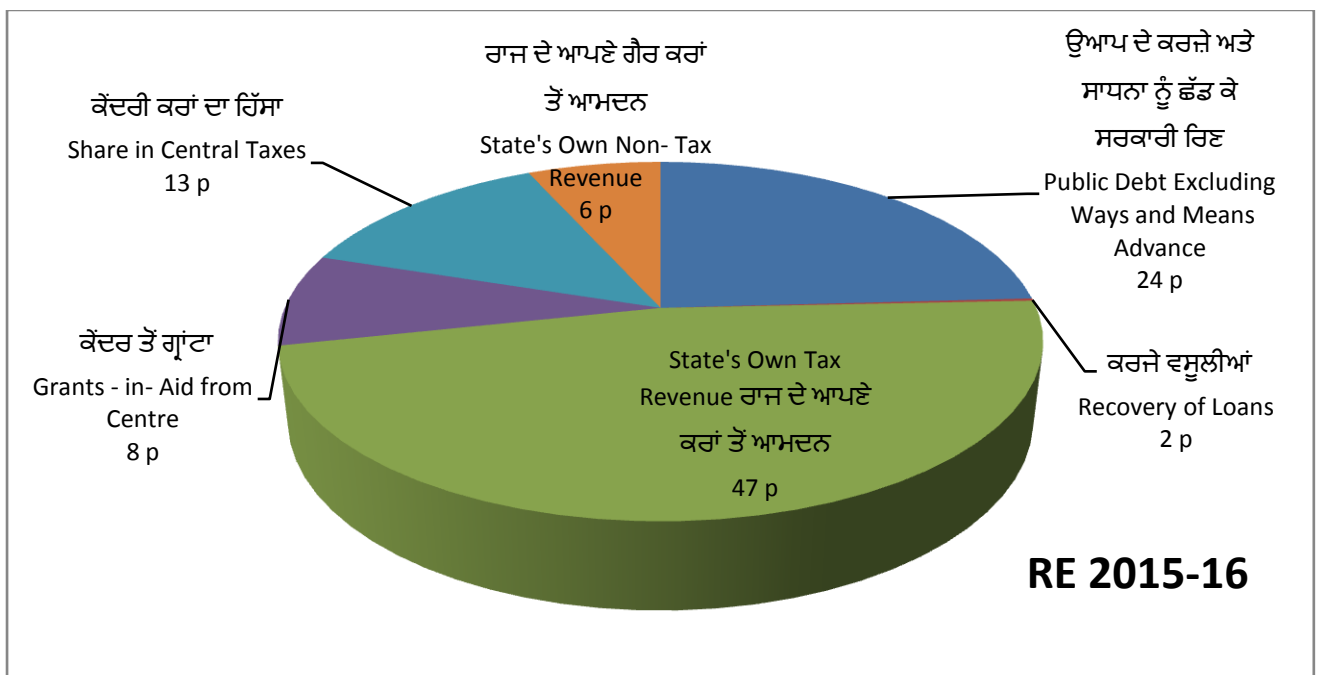
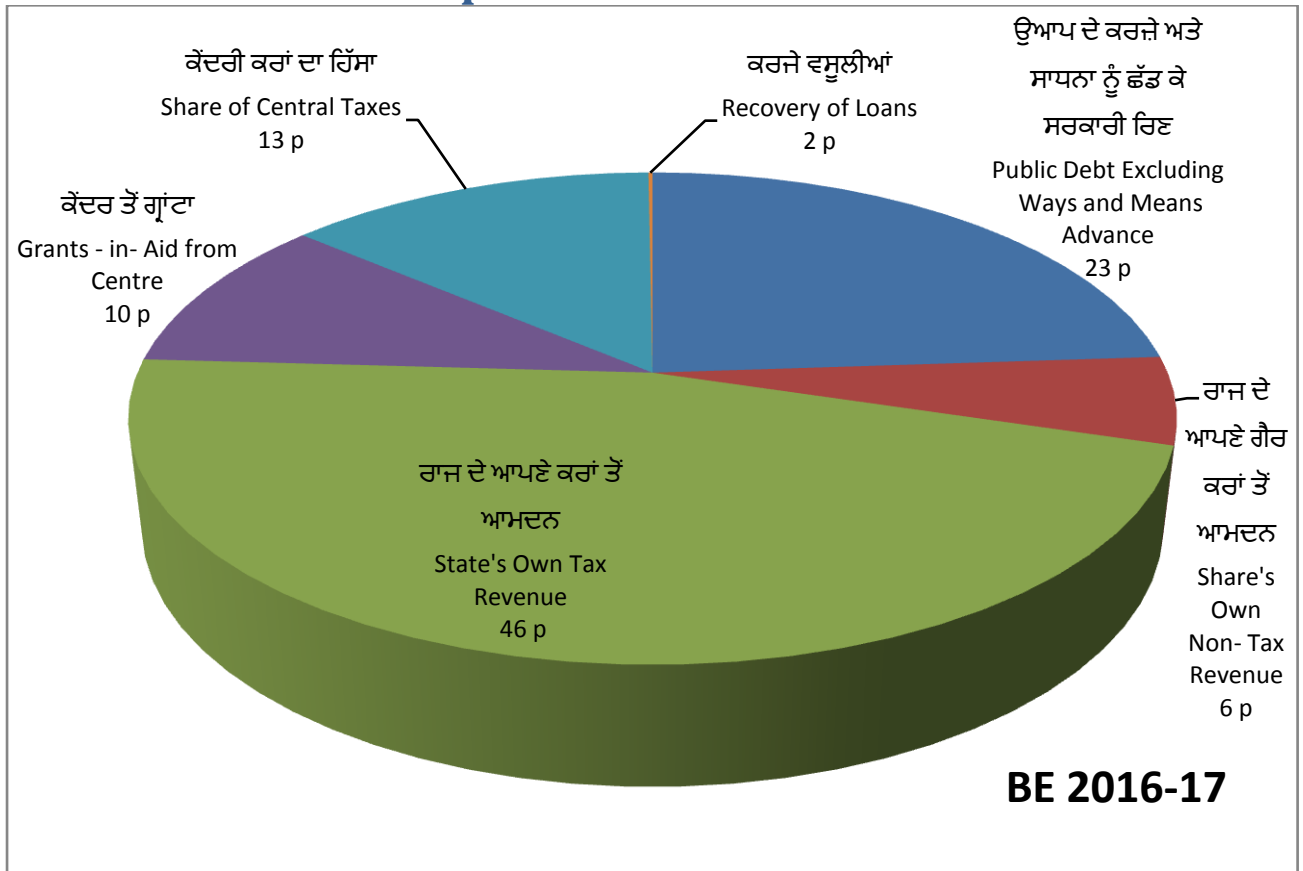
ਮੱਦ	Item	ਲੇਖੇ	ਬਜਟ	ਸੋਧੇ	ਬਜਟ
		Accounts	ਅਨੁਮਾਨ	ਅਨੁਮਾਨ	ਅਨੁਮਾਨ
		2014-2015	Budget Estimates 2015-2016	Revised Estimates 2015-2016	Budget Estimates 2016-2017
1. ਮਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (2+3+4+5)	1. Revenue Receipts (2+3+4+5)	39022.85	46229.25	45603.49	50180.96
2. ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੇ ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	2. State's Own Tax Revenue	25570.20	29351.93	28514.60	30547.35
3. ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੇ ਗੈਰ ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	3. State's Own Non-Tax Revenue	2879.73	3803.51	4061.88	3807.14
4. ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	4. Share of Central Taxes	4702.97	7998.35	8008.90	9005.09
5. ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਗਰਾਂਟਾਂ	5. Grants-in-Aid from Centre	5869.95	5075.45	5018.11	6821.39
6. ਪੂੰਜੀਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (7+8+9)	6. Capital Receipts (7+8+9)	31361.22	31856.12	31660.16	35414.31
7. ਉਪਾਅ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਣ	7. Public Debt excluding Ways and Means Advance	11955.43	14265.00	14533.61	15815.00
8. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	8. Ways & Means Advance	19268.11	17500.00	17000.00	19500.00
9. ਕਰਜ਼ੇ ਵਸੂਲੀਆਂ	9. Recovery of Loans	137.67	91.12	126.55	99.31
10. ਕੁਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (1+6)	10. Total Receipts (1+6)	70384.07	78085.37	77263.65	85595.27
11. ਮਾਲ ਖਰਚਾ	11. Revenue Expenditure	46613.49	52623.20	53164.53	58163.79
12. ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾਂ	12. Salaries and Wages	16334.39	18835.04	17998.52	19585.04
13. ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨਵਿਰਤੀ ਲਾਭ	13. Pension and retirement benefits	7249.21	7182.11	7067.50	7767.65
14. ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	14. Interest Payments	8960.48	9900.14	9764.10	10787.93
15. ਹੋਰ ਮਾਲ ਖਰਚਾ	15. Other Revenue Expenditure	14069.41	17657.04	16047.74	21358.71
16. ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚਾ	16. Capital Expenditure	3118.44	4856.82	4353.57	4804.01
17. ਉਪਾਅ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਣ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	17. Repayment of Public Debt excluding Ways and Means Advance	3213.98	3598.34	3636.48	3519.46
18. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	18. Repayment of Ways & Means Advance	19860.73	17500.00	17000.00	19500.00
19. ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	19. Advances of Loans	270.27	735.50	445.20	399.70
20. ਕੁਲ ਖਰਚਾ (11+16+17+18+19)	20. Total Expenditure (11+16+17+18+19)	73076.91	79313.87	78599.78	86386.96
21. ਮੁੱਢਲੀ ਬਾਕੀ	21. Opening Balance	-69.18	-73.25	-1064.36	-609.76
22. ਅੰਤਿਮ ਬਾਕੀ	22. Closing Balance	-1064.36	-124.61	-609.76	-85.21
23. ਮਾਲ ਘਾਟਾ (11-1)	23. Revenue Deficit (11-1)	7590.64 (2.06)	6393.95 (1.60)	7561.04 (1.85)	7982.83 (1.76)

ਮੱਦ	Item	ਲੇਖੇ	ਬਜਟ	ਸੋਧੇ	ਬਜਟ
		Accounts	ਅਨੁਮਾਨ	ਅਨੁਮਾਨ	ਅਨੁਮਾਨ
		2014-2015	Budget Estimates 2015-2016	Revised Estimates 2015-2016	Budget Estimates 2016-2017
24. ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ (23+16+19-9)	24. Fiscal Deficit (23+16+19-9)	10841.68 (-2.95)	11895.15 (-2.98)	12233.26 (-2.99)	13087.23 (-2.88)
25. ਮੁੱਢਲਾ ਘਾਟਾ (24-14)	25. Primary Deficit (24-14)	1881.20 (0.51)	1995.01 (0.54)	2469.16 (0.67)	2299.30 (0.62)
26. ਖੜਾ ਕਰਜਾ	26. Outstanding Debt	112365.89 (30.53)	113052.95 (32.32)	124553.75 (30.47)	138165.53 (30.41)
27. ਕੁਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਤੇ ਚਾਲੂ ਕੀਮਤਾਂ	27. GSDP at Current Prices	368011.00	398801.00	408815.00	454398.00

ਨੋਟ-ਬੈਕਟ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

Note - Numbers in brackets are percentages with Gross State Domestic Product (GSDP).

ਰੁਪਿਆ ਜਿਵੇਂ ਆਉਂਦਾ Rupee comes from

ਰੁਪਿਆ ਜਿਵੇਂ ਜਾਂਦਾ

Rupee goes to

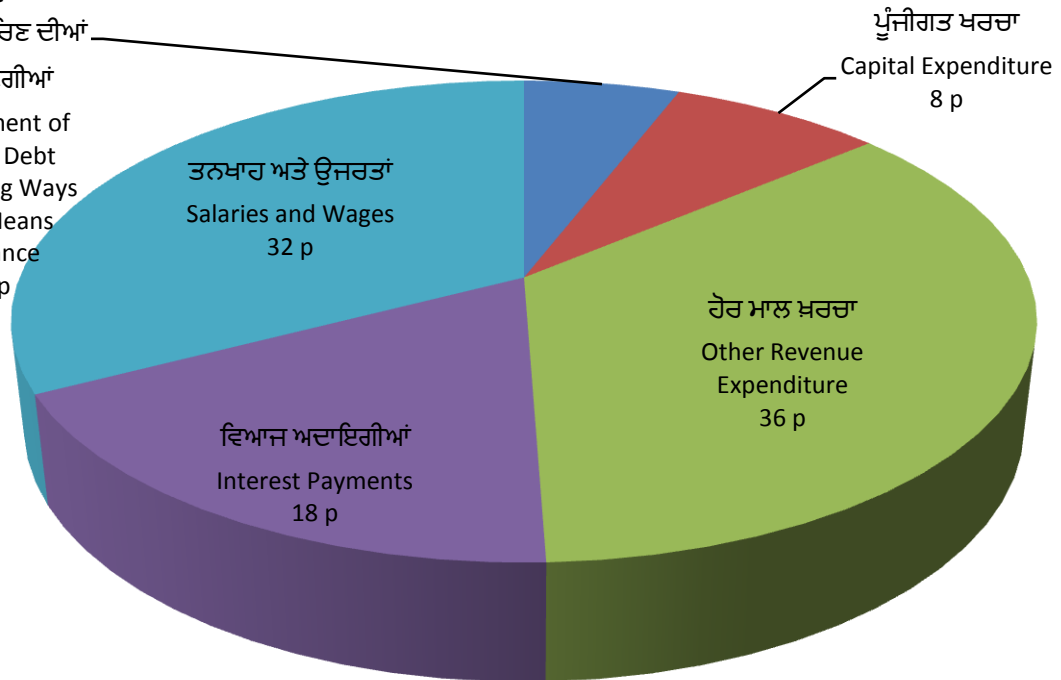
ਉਪਾਅ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ

ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ

ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਣ ਦੀਆਂ

ਅਦਾਇਗੀਆਂ

Repayment of
Public Debt
excluding Ways
and Means
Advance
6 p

BE 2016-17

ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚਾ

Capital Expenditure
8 p

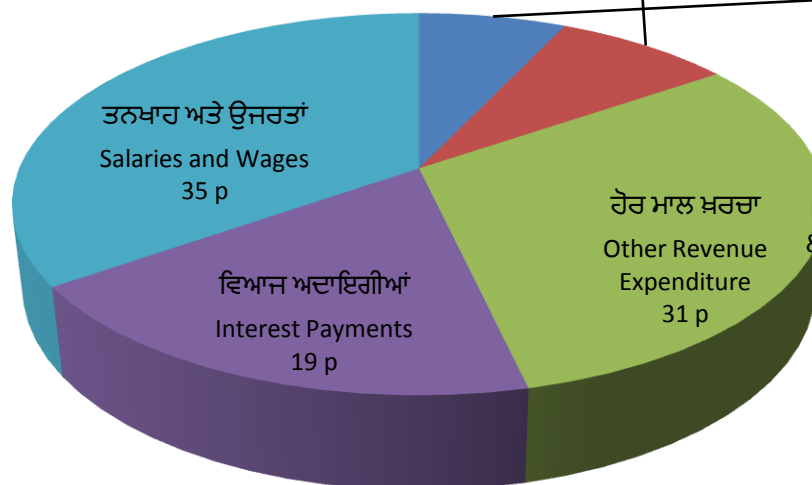
ਉਪਾਅ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ

ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ

ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਣ ਦੀਆਂ

ਅਦਾਇਗੀਆਂ

Repayment of Public
Debt excluding Ways
& Means Advance
7 p

RE 2015-16

ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ Receipts

ਕਰੋੜ ₹ - ₹ in crore

ਮੱਦ	Item	ਲੇਖੇ	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ	ਸੋਧੇ ਅਨੁਮਾਨ	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ
		Accounts 2014-2015	Budget Estimates 2015-2016	Revised Estimates 2015-2016	Budget Estimates 2016-2017
ੳ. ਮਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (1+2+3+4)	A. Revenue Receipts (1+2+3+4)	39022.85	46229.25	45603.49	50180.96
1. ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੇ ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	1. State's Own Tax Revenue	25570.20	29351.93	28514.60	30547.35
ਵੈਟ	VAT	15455.17	17850.96	17000.00	18150.00
ਰਾਜ ਆਬਕਾਰੀ	State Excise	4246.11	5100.00	5100.00	5610.00
ਅਸਟਾਮ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ	Stamps and Registration	2474.15	2700.00	2700.00	2700.00
ਵਾਹਨਾ ਤੇ ਕਰ	Taxes on Vehicles	1393.32	1500.00	1500.00	1650.00
ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਕਰ	Electricity Duty	1875.23	2050.41	2064.00	2270.00
ਹੋਰ	Others	126.22	150.56	150.60	167.35
2. ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗੈਰ ਕਰ ਆਮਦਨ	2. State's Own Non-Tax Revenue	2879.73	3803.51	4061.88	3807.14
ਆਮ ਫੁੱਟਕਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	Miscellaneous General Receipt	1473.47	2105.60	2105.60	1653.20
ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ	Punjab Roadways	161.67	230.00	230.00	253.18
ਸਹੈਰਿਰੀ ਵਿਕਾਸ	Urban Development	119.44	154.38	157.21	170.03
ਹੋਰ	Others	1125.15	1313.53	1569.07	1730.73
3. ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	3. Share of Central Taxes	4702.97	7998.35	8008.90	9005.09
4. ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ	4. Grants-in-Aid from Centre	5869.95	5075.45	5018.11	6821.39
ਅ. ਪੂੰਜੀਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (5+6)	B. Capital Receipts (5+6)	31361.22	31856.12	31660.16	35414.31
5. ਗੈਰ ਕਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	5. Non-Debt Receipts	137.67	91.12	126.55	99.31
6. ਕਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (7+8+9+10+11)	6. Debt Receipts* (7+8+9+10+11)	31223.55	31765.00	31533.61	35315.00
7. ਬਜਾਰੀ ਕਰਜੇ	7. Market Loans	8950.00	12050.00	10600.00	14415.00
8. ਛੋਟੀਆਂ ਬਚਤਾਂ ਦੇ ਕਰਜੇ	8. Securities issued against Small Savings	2045.16	800.00	2798.61	0.00
9. ਨਾਬਾਰਡ	9. NABARD	393.65	685.00	685.00	800.00
10. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਜੇ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	10. Loans and Advances from the Central Government	566.62	730.00	450.00	600.00
11. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	11. Ways & Means Advance	19268.11	17500.00	17000.00	19500.00
ੲ. ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (ੳ+ਅ)	C. Total Receipt (A+B)	70384.07	78085.37	77263.65	85595.27

ਨੋਟ: ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਤੋਂ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਸਮੇਤ

*Note: Includes Ways and Means Advances from RBI.

ਖਰਚਾ Expenditure

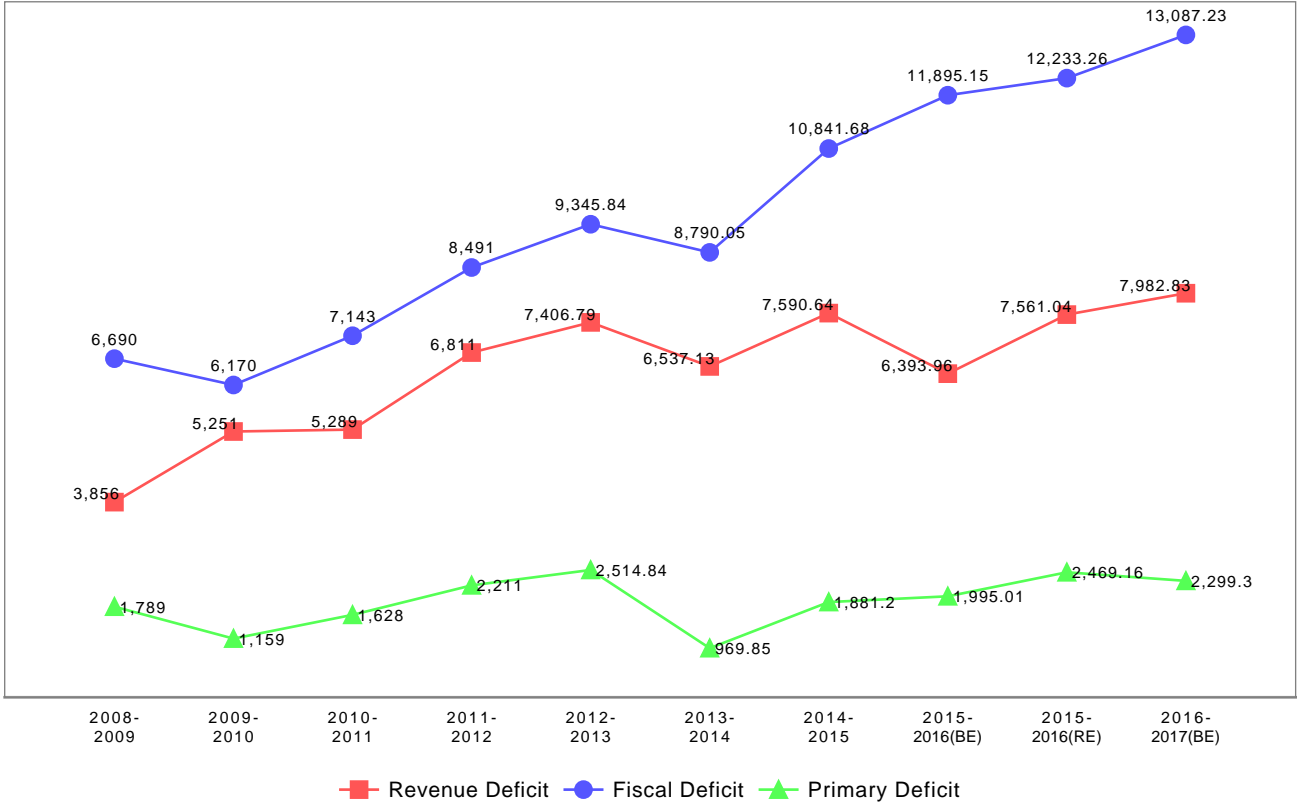
ਕਰੋੜ ₹ - ₹ in crore

ਮੱਦ	Item	ਲੇਖੇ	ਬਜਟ	ਸੋਧੇ	ਬਜਟ
		Accounts	ਅਨੁਮਾਨ	ਅਨੁਮਾਨ	ਅਨੁਮਾਨ
		2014-2015	Budget Estimates 2015-2016	Revised Estimates 2015-2016	Budget Estimates 2016-2017
1. ਗੈਰ ਯੋਜਨਾ ਖਰਚਾ	1. Non-Plan Expenditure				
ੳ. ਮਾਲੀ ਖਰਚਾ	A. Non-Plan Revenue Expenditure				
1. ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	1. Interest Payments	8960.48	9900.14	9764.10	10787.93
2. ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾ	2. Salaries and Wages	16334.39	18835.04	17998.52	19585.04
3. ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨਵਿਰਤੀ ਲਾਭ	3. Pension and retirement benefits	7249.21	7182.11	7067.50	7767.65
4. ਬਿਜਲੀ ਸਬਸਿਡੀ	4. Power Subsidy	4642.00	5484.00	5550.00	5600.00
5. ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪੁਰਦਗੀ	5. Devolution to Local Bodies	604.03	881.60	982.56	1764.52
6. ਹੋਰ ਗੈਰ ਯੋਜਨਾ ਮਾਲੀ ਖਰਚੇ	6. Other Non-Plan Revenue Expenditure	6047.51	6286.02	10073.41	8832.87
ੳ. ਕੁੱਲ ਗੈਰ ਯੋਜਨਾ ਮਾਲੀ ਖਰਚੇ (1 ਤੋਂ 6)	A. Total Non-Plan Revenue Expenditure (1 to 6)	41700.48	46068.91	46541.09	49393.01
ਅ. ਕੁੱਲ ਗੈਰ ਯੋਜਨਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚਾ ਸਮੇਤ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਣਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	B. Non-Plan Capital Expenditure(Including Repayment of Debt)	3663.34	3948.28	4139.51	3928.43
ੲ. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	C. Repayment of Ways & Means Advance	19860.73	17500.00	17000.00	19500.00
ਸ. ਕੁੱਲ ਗੈਰ ਯੋਜਨਾ ਖਰਚੇ (1ੳ+1ਅ+1ੲ)	D. Total Non-Plan Expenditure (1A+1B+1C)	65224.56	67517.19	67680.60	72821.44
2. ਯੋਜਨਾ ਖਰਚਾ	2. Plan Expenditure				
ੳ. ਯੋਜਨਾ ਮਾਲੀ ਖਰਚਾ	A. Plan Revenue Expenditure	4913.00	6554.30	6623.44	8770.79
ਅ. ਯੋਜਨਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚਾ	B. Plan Capital Expenditure	2939.35	5242.38	4295.75	4794.74
ੲ. ਕੁੱਲ ਯੋਜਨਾ ਖਰਚਾ (2ੳ+2ਅ)	C. Total Plan Expenditure (2A+2B)	7852.35	11796.68	10919.18	13565.52
3. ਕੁੱਲ ਖਰਚਾ	3. Total Expenditure	73076.91	79313.87	78599.78	86386.96
4. ਕਰਜ਼ਾ ਸੇਵਾਵਾਂ	4. Debt Servicing				
ੳ. ਖੜਾ ਕਰਜ਼ਾ	A. Outstanding Debt	112365.89	113052.95	124553.75	138165.53
ਅ. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ	B. Repayment of Debt excluding Ways & Means Advance	3213.98	3598.34	3636.48	3519.46
ੲ. ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	C. Interest Payments	8960.48	9900.14	9764.10	10787.93
ਸ. ਕੁੱਲ ਕਰਜ਼ਾ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਅ+ੲ)	D. Total Debt Servicing (B+C)	12174.46	13498.48	13400.58	14307.39

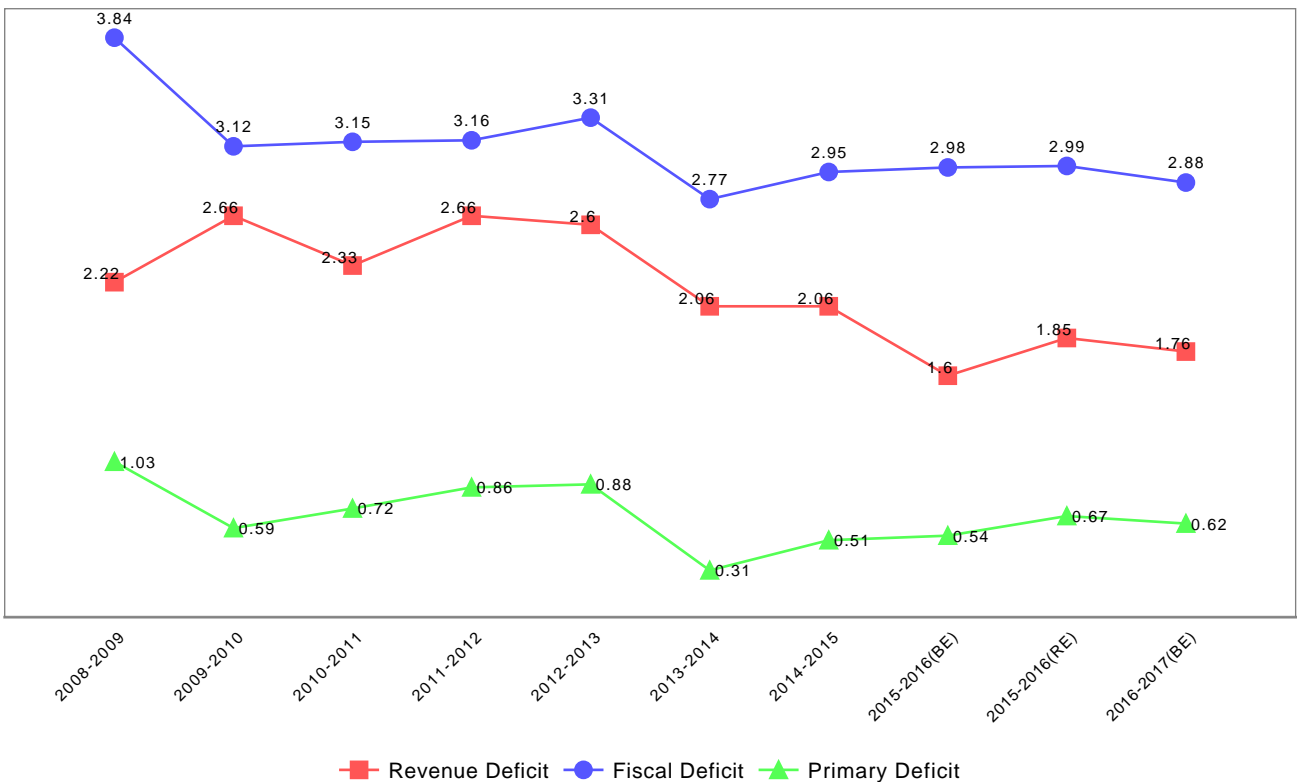

ਬਜਟ ਘਾਟਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ Deficit Trends

ਮੁੱਖ ਰਾਜਕੋਸ਼ੀ ਸੰਕੇਤਕ Key Fiscal Indicators (in crore)

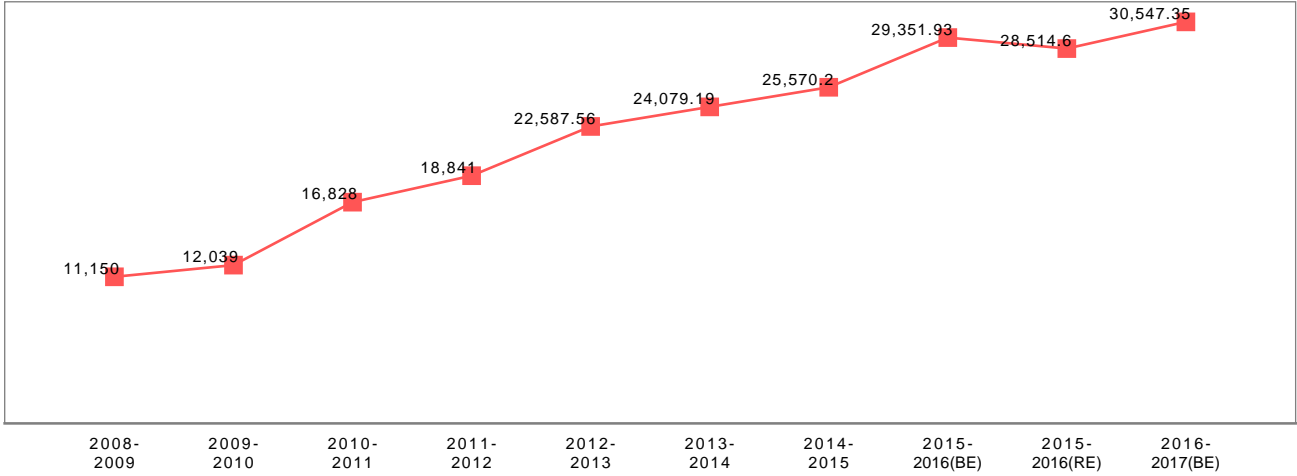
ਬਜਟ ਘਾਟੇ (ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) Deficits as percentage of GDP

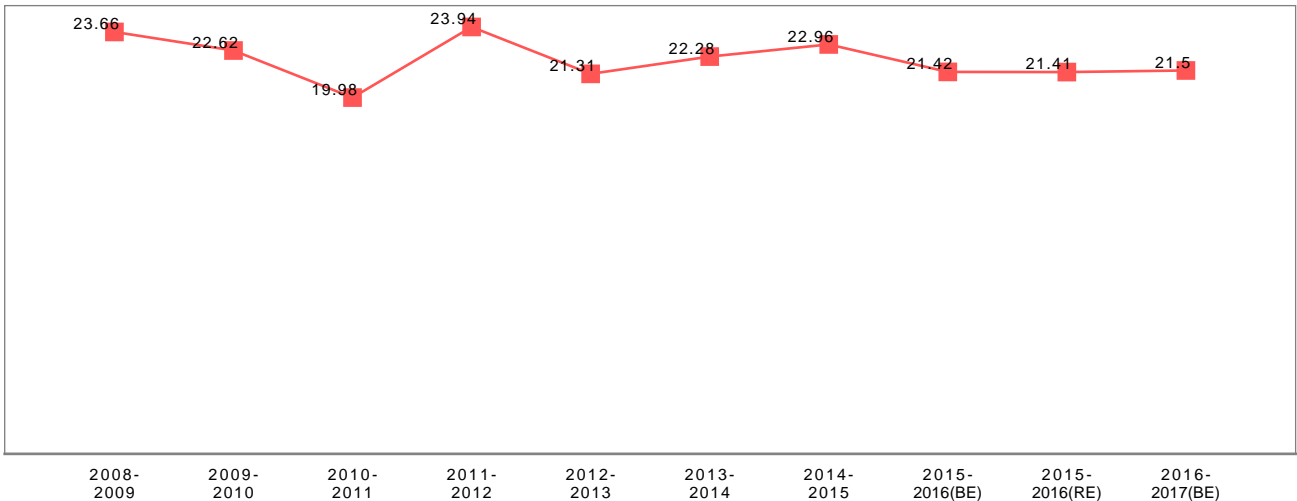
ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਰੁਝਾਨ

Some Other Trends

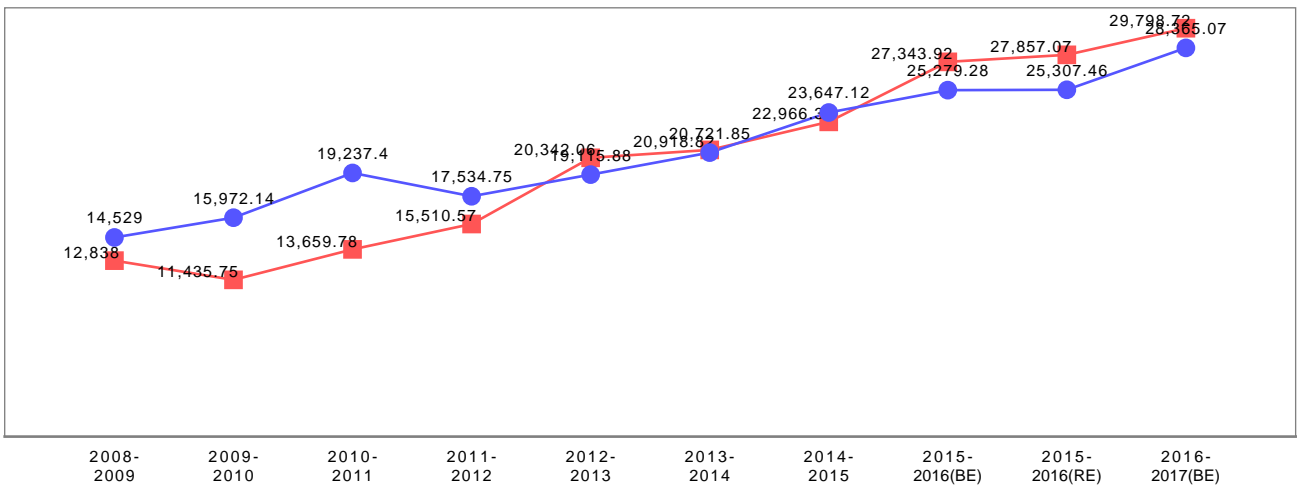
ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਰ ਆਮਦਨ State's Own Tax Revenue (in crore)

ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨ ਮਾਲੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਜੋਂ Interest Payments as percentage of Revenue Receipts

ਵਿਕਾਸ ਖਰਚਾ ਅਤੇ ਗੈਰ ਵਿਕਾਸ ਖਰਚਾ Development and Non-Development Expenditure (in crore)

■ Development Expenditure
 ● Non-Development Expenditure

ਯੋਜਨਾ ਖਰਚ

Plan Outlay

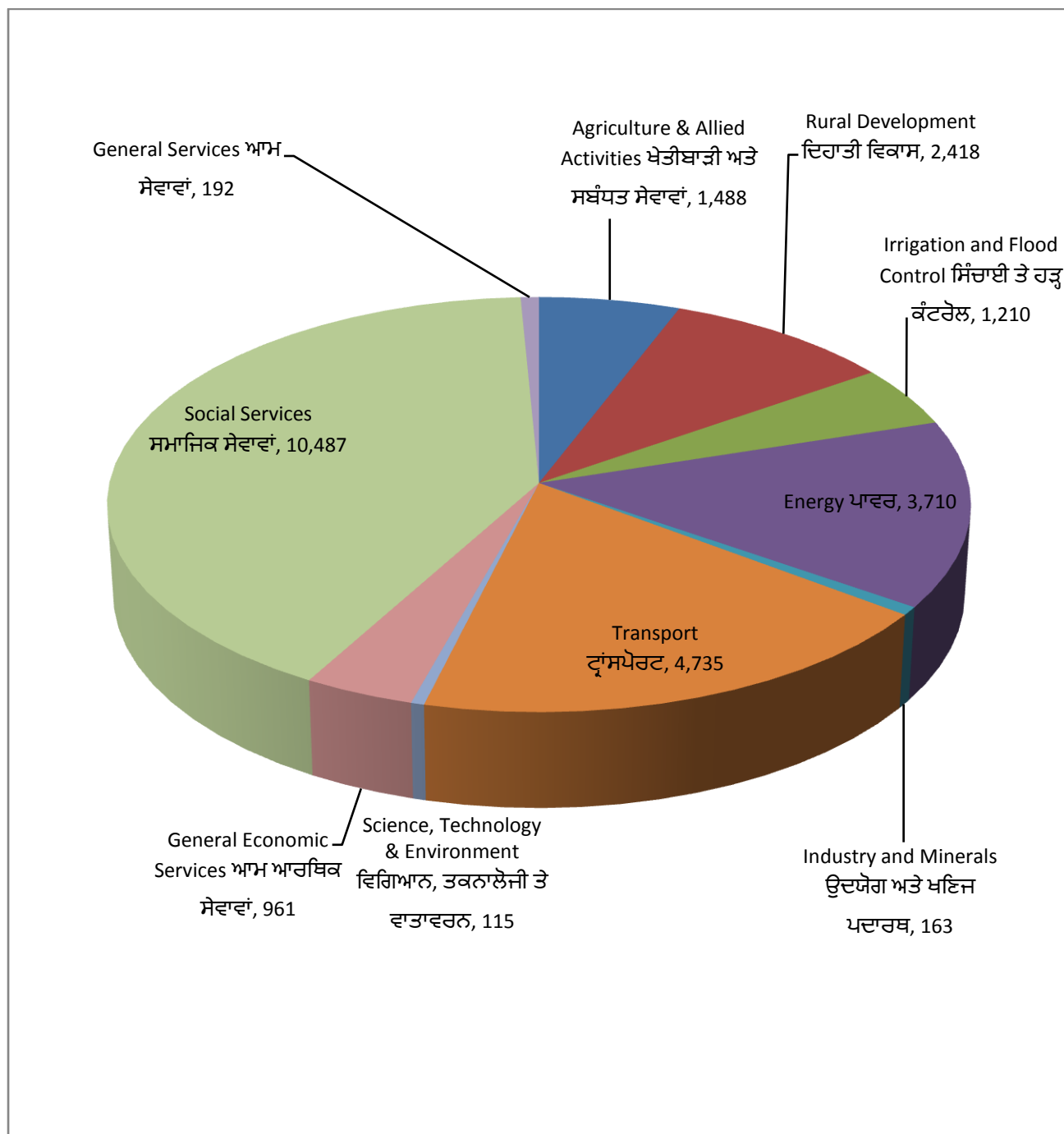
ਕਰੋੜ ₹ - ₹ in crore

ਕ੍ਰਮ ਨੰ:	ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਮੱਦ	Head of Development	ਵਾਸਤਵਿਕ Actual 2014-2015(A/C)	ਜੋੜ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼.ਤਰਤਾ Percentage to Total	ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਠਾਗਤ Approved Outlay 2015-2016	ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਠਾਗਤ Revised Outlay 2015-2016(R.E.)	ਜੋੜ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼.ਤਰਤਾ Percentage to Total	ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਠਾਗਤ Approved Outlay 2016-2017(B.E.)	ਜੋੜ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼.ਤਰਤਾ Percentage to Total
1	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾਵਾਂ	Agriculture & Allied Activities	982.15	6.53	1723.39	1619.07	8.06	1488.40	5.84
2	ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ	Rural Development	1662.26	11.06	1404.86	2022.92	10.07	2417.56	9.49
3	ਸਿੰਚਾਈ ਤੇ ਹੱਡ ਕੰਟਰੋਲ	Irrigation and Flood Control	573.76	3.82	1005.31	1002.27	4.99	1210.37	4.75
4	ਘਾਵਰ	Energy	2430.37	16.17	3807.20	3310.66	16.47	3709.53	14.56
5	ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	Industry and Minerals	0.00	0.00	161.00	66.13	0.33	163.01	0.64
6	ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ	Transport	3130.04	20.83	3035.05	2821.40	14.04	4735.44	18.59
7	ਵਿਗਿਆਨ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ	Science, Technology & Environment	40.78	0.27	44.88	96.55	0.48	114.55	0.45
8	ਆਮ ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	General Economic Services	399.26	2.66	1246.61	396.64	1.97	960.61	3.77
9	ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Social Services	5499.09	36.59	8568.55	8565.20	42.62	10487.00	41.16
10	ਆਮ ਸੇਵਾਵਾਂ	General Services	312.28	2.08	177.05	195.55	0.97	192.06	0.75
Total(1 to 10)			15030.00	100.00	21173.90	20096.40	100.00	25478.52	100.00

ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਯੋਜਨਾ ਉਪਬੰਧ

Sectoral Plan Allocations

ਕਰੋੜ ₹- ₹ in crore

ਮੁੱਖ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ 2016-17

Major New Initiatives 2016-17

ਕਰੋੜ ₹- ₹ in crore

ਮੱਦ	Item	ਕਰੋੜ ₹- ₹ in crore
ਇਸਤਰੀ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ		
1. ਸਵਸਥ ਕੰਨੀਆਂ ਯੋਜਨਾ: ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ ਵਸਤਾਂ ਸਮੇਤ ਮੁਫਤ ਸਕੂਲ ਬੈਗ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਸਕੂਲ ਬੈਗਾਂ ਵਿੱਚ "ਲਾਭ ਯੋਗਤਾ ਕਾਰਡ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਦਰਸਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।	70.00	1. Swasth Kanya Yojna: Provide free school bags containing stationery items to girl students. Bags will contain "benefit eligibility card" showing benefits being provided to girls under various schemes.
2. ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਇਸਤਰੀ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਸਕੀਮ: ਛੋਟੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤਰੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ 5 ਫੀਸਦ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਰਿਆਇਤੀ ਦਰ ਤੇ ਕਰਜ਼।	5.00	2. Mai Bhago Women Empowerment Scheme: Loan at subsidized rate of 5% per annum to women members to establish small business enterprises.
3. ਸਾਲ 2016-17 ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨਵੇਂ ਵਰਕਿੰਗ ਵੂਮੈਨ ਹੋਸਟਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ।	10.00	3. Construction of 3 new working women hostels in 2016-17.
4. ਮਹਿਲਾ ਮੰਡਲਾਂ, ਐਨ.ਜੀ.ਓ.ਜੀ. ਅਤੇ ਕਲਬਾਂ ਨੂੰ ਬਰਤਨ।	79.00	4. Utensils to Mahila Mandals, NGOs and Clubs.
5. 638 ਨਵੇਂ ਆਂਗਨਵਾੜੀ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ 20 ਮਿਨੀ ਆਂਗਨਵਾੜੀ ਕੇਂਦਰ।	13.00	5. 638 new Anganwadi Centres and 20 Mini Anganwadi Centres
6. ਇਸਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ: <ul style="list-style-type: none"> ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਸਤਰੀ ਪੈਟਰੋਲਿੰਗ ਟੀਮਾਂ। ਇਸਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸਕੀਮ। 	-	6. Women safety: <ul style="list-style-type: none"> Special women patrolling teams. Women safety application, Shakti.
ਯੁਵਕ		
7. ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 200 ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ।	70.00	7. 200 skill development centres & for training in rural areas.
8. ₹1000/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਯੋਗਤਾ ਭੱਤਾ।	40.00	8. Employability allowance @ ₹1000 per month.
9. ਯੁਵਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਸਪੋਰਟਸ ਕਿੱਟਾਂ।	75.00	9. Free sports kits to the youths.
10. 4000 ਮਾਡਰਨ ਓਪਨ ਜਿਮਨਾਜੀਅਮ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ।	200.00	10. Setting up of 4000 modern open gymnasium centres.
11. ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰਸਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ₹ 5 ਲੱਖ ਤੱਕ ਵਿਆਜ ਮੁਕਤ ਸਿੱਖਿਆ ਕਰਜ਼।	20.00	11. Interest free education loan upto ₹ 5 lac for the duration of the course to EWS.
12. ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ।	100.00	12. Financial Assistance to Start-ups.
ਕਿਸਾਨ		
13. ਪੰਜ ਏਕੜ ਤੱਕ ਦੀ ਭੂਮੀ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ₹ 50,000 ਪ੍ਰਤੀ ਫਸਲ ਵਿਆਜ ਮੁਕਤ ਫਸਲ ਕਰਜ਼।	200.00	13. Interest free crop loan of ₹ 50,000 per crop to small and marginal farmers having land holding up to 5 acres.
14. ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬੀਮਾ ਕਵਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 11 ਲੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ₹ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਮੁਫਤ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਵਿਧਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।	25.00	14. Insurance cover of ₹ 5 lac shall be provided to the family in case of death or disability of head of the family and family will also be entitled to free medical facility upto ₹ 50,000 per year, to approximately 11 lac farmers in the State under Bhagat Puran Singh Sehat Bima Yojna.
15. ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਆਮਦਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਫਾਰਮਰ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਕਮ-ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ।	100.00	15. Farmers Provident Fund-cum-Pension Scheme to provide for secure and stable income to the farmers.
16. ਕਿਸਾਨ ਸਮੁਦਾਇ ਵਲੋਂ ਝੱਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਕਫੇ ਨੂੰ ਖੁੱਟ ਕਰਨ ਲਈ	20.00	16. Kisan Vikas Chamber in Mohali district to bridge the gap between the farmers and the policy makers and to redress the problems

ਮੱਦ		Item	
	ਮੁਹਾਲੀ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਵਿਕਾਸ ਚੈਬਰ।	faced by the farming community.	
17.	ਕੱਚੇ ਸ਼ਹਿਦ ਅਤੇ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣਾ ਸਾਜੋ - ਸਮਾਜ ਉਪਰ ਵੈਟ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ 6.05 ਫੀਸਦ ਹੈ। ਸੂਰ ਖੁਰਾਕ ਜਿਸ ਉਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ 6.05 ਫੀਸਦ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਰ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਵੈਟ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼।	17. Abolish VAT on raw honey and bee keeping equipment which currently attract tax rate of 6.05%. Pig feed which attracts tax rate of 6.05%, is proposed to be exempted from VAT.	-
18.	ਇਹਨਾਂ ਰਿਆਇਤੀ ਕਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਉਚਿੱਤ ਇਨਾਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ।	18. To showcase the innovative initiatives of farmers in these subsidiary occupations, and to motivate others to emulate them suitable awards shall be instituted.	2.00
ਭਲਾਈ		WELFARE	
19.	ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਫੰਡ	19. SC Scholarship Fund.	100.00
20.	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਦੀਆਂ, ਸਕੂਲ ਬੈਗ ਅਤੇ ਲਿੱਖਣ ਸਮੱਗਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ।	20. Providing uniforms, school bags and stationery to the children of Scheduled Caste families working as agricultural labourers in the state.	2.50
ਸਿੱਖਿਆ		EDUCATION	
21.	400 ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 400 ਹਾਈ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨਾ।	21. Upgradation of 400 Middle Schools to High Schools and 400 High Schools to Senior Secondary Schools.	225.00
22.	ਵਿਦਿਆ ਟੀ.ਵੀ. ਨਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਚੈਨਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।	22. An education channel – Vidya TV being started.	0.50
ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ		RURAL DEVELOPMENT	
23.	ਪੇਂਡੂ ਮਿਸ਼ਨ	23. Rural Mission.	2000.00
24.	ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਸਮਸ਼ਾਨਘਾਟਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਕੰਮਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇ ਸਮਸ਼ਾਨਘਾਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ।	24. Setting up common cremation grounds complete with all basic amenities, instead of separate cremation grounds.	36.75
25.	ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਰਵੋਤਮ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣਾ।	25. Awarding three Gram Panchayats in each district which have done outstanding work in Swachh Bharat Abhiyan.	2.20
ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ		HOUSING AND URBAN DEVELOPMENT	
26.	ਸ਼ਹਿਰੀ ਮਿਸ਼ਨ।	26. Urban Mission.	6083.00
27.	ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਮਕਾਨ (ਸ਼ਹਿਰੀ ਨੀਤੀ)।	27. Housing for All (Urban) Policy for the benefit of economically weaker sections.	-
	<ul style="list-style-type: none"> ਸਾਰੇ ਵਾਰਾਖਾਣਯੋਗ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਉਪਰ ਸੀ.ਐੱਲ.ਯੂ, ਈ.ਡੀ.ਸੀ, ਅਤੇ ਲਾਈਸੈਂਸ ਫੀਸ ਵਿੱਚ 50 ਫੀਸਦ ਛੋਟਾ ਵਾਰਾਖਾਣਯੋਗ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਿਲੇਖਾਂ ਉਪਰ ਅਸਟਾਮ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚਲੇ ਖਰਚਿਆਂ ਉਪਰ ਫੀਸ ਵਧੇਰੇ ਰਿਆਇਤ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਐੱਲ.ਯੂ., ਈ.ਡੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਲਾਈਸੈਂਸ ਫੀਸ ਵਿੱਚ 25 ਫੀਸਦ ਰਿਆਇਤ। 	<ul style="list-style-type: none"> 50% rebate on CLU, EDC and License fee on all affordable housing projects. Additionally, 50% rebate on stamp duty charges on all conveyance deeds in the affordable housing sector. 25% rebate on CLU, EDC and License fee on all new housing sector projects coming up in the State. 	-
28.	ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਫਲੈਟਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਖ਼ਰੀਦ ਵਿਲੇਖ ਵਿਚਲੀ ਅਸਟਾਮ ਫੀਸ 20 ਫੀਸਦ ਦੀ ਕਮੀ।	28. Reducing the stamp duty by 20% on the first purchase conveyance deed of all new flats.	-
ਉਦਯੋਗ		INDUSTRY	
29.	ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦੋ ਨਵੇਂ ਮੈਗਾ ਫੂਡ ਪਾਰਕ - ਇੱਕ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇੜੇ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਤੇ ਦੂਜਾ ਫਗਵਾੜੇ ਨੇੜੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।	29. Two Mega Food Parks during the year in the state - one to be set up by Punjab Agro Industries Corporation near Ludhiana, the second is coming up in the private sector	-

ਮੱਦ		Item	
30.	ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਨ, ਜੋ ਨਵੀਆਂ ਨੈਕਰੀਆਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰੇਗਾ, ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਧੂ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ ਤੇ ₹ 4.99/ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਦਰ ਲਗੇਗੀ।	near Phagwara. 30. To boost industrial production that will create more jobs, power @ ₹ 4.99/unit to all new investments for a period of five years from the date they attain commercial production and to the existing industry on their increased additional power consumption.	
31.	ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਰਾਜਪੁਰਾ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਪਬਰਾ ਅਤੇ ਤਖਤੂ ਮਾਜਰਾ ਵਿਖੇ ਲਗਭਗ 200 ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ।	31. Industrial focal point measuring about 200 acres at village Pabra and Thaktu Majra near Rajpura, district Patiala.	-
32.	ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਧਨਾਨਸੂ ਵਿਖੇ ਲਗਭਗ 300 ਏਕੜ ਭੂਮੀ ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।	32. Another industrial focal point is also being developed at Dhanansu district Ludhiana on about 300 acres of land.	
33.	ਰਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਸਥਾਨਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹ ਦੇਣਾ। ਇਹ ਨੀਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਬੋਰਡਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਖ੍ਰੀਦਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗੀ।	33. Encourage local manufacturing sector by suitably amending the state procurement policy. This policy would enable the state government, board and corporations to make purchases of the goods manufactured locally in Punjab.	-
ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ		EXCISE AND TAXATION	
34.	ਕਪਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੂਸਰੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਧਾਗਿਆਂ (100 ਫੀਸਦ ਪਾਲਿਸਟਰ ਫਿਲਾਮੈਂਟ ਧਾਗੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਉੱਪਰ ਵੈਟ ਕਰ 6.05 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 3.63 ਫੀਸਦ ਕਰਨਾ।	34. Reducing the rate of VAT on cotton and other types of yarns, excluding 100% polyester filament yarn, from 6.05% to 3.63%.	
35.	ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ "ਆਪਣਾ ਟੈਕਸ ਸਕੀਮ" ਪ੍ਰਚੁਨ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਧੀ ਪੂਰਵਕ, ਬਿਨਾਂ ਥੱਕੇ ਸ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।	35. "Apna Tax Scheme" for the general public: To encourage customers to procure bills from retail vendors which would ensure tax compliance in a systematic, non-intrusive and non-regulatory manner.	-
ਬਿਜਲੀ		POWER	
36.	ਏ.ਪੀ. ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੇ 1.65 ਲੱਖ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਮਾਂਡ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।	36. 1.65 lac tubewell connections will be provided to various categories of AP applicants to whom demand notices have been issued.	100.00
37.	ਉਹ ਕਿਸਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮੀ 2.5 ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਬਿਨ੍ਹੇ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।	37. Tubewell connections on priority to all those farmers who have applied for the same and have land holding below 2.5 acre.	80.00
38.	ਐਨਰਜੀ ਐਫੀਸ਼ੀਐਂਸੀ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਿਊਬਵੈਲ ਪੰਪ ਸੈਟਾਂ ਨੂੰ ਉਰਜਾ ਕੁਸਲ ਪੰਪ ਸੈਟਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਾਉਣਾ।	38. To replace all the old tubewell pumpsets with energy efficient pumpsets in a tie up with Energy Efficiency Services Limited.	-
39.	8263 ਡੇਰਿਆਂ ਅਤੇ ਢਾਈਆਂ ਨੂੰ 24 ਘੰਟੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੈਟਰਨ ਸਪਲਾਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣਾ।	39. 24 hours Urban Pattern Supply (UPS) to 8,263 deras and dhanies.	102.00
ਸਿਹਤ		HEALTH	
40.	ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 2000 ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਥੇ 218 ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਸਾਰੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਹਿਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਖੂਨ, ਪਿਸਾਬ ਅਤੇ ਹਰ ਮੁੱਢਲੇ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਇਲਾਜ ਮੁਫਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।	40. To set up 2,000 centres all over the state where 218 essential medicines will be provided free of cost to all patients. In addition, free blood, urine and other basic tests and emergency treatment for the first 24 hours will be provided.	-
41.	ਸਾਲ 2016-17 ਦੌਰਾਨ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ 10 ਲੱਖ	41. Bhagat Puran Singh Sehat Bima Yojana for	100.00

ਮੱਦ	Item		
ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ 2 ਲੱਖ ਉਸਾਰੀ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ₹ 50,000 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦਾ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਕਵਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।	providing health insurance cover of ₹ 50,000 per annum to 10 lac farmers and 2 lac construction workers & small traders in the year 2016-17.		
ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ	HERITAGE AND CULTURE		
42. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਥੀਏਟਰ ਸ਼ੋਅ ਉਪਰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ।	42. Abolish entertainments tax on cultural and theatre shows promoting Punjabi language and culture.		
43. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ 350ਵਾਂ ਜਨਮ ਸਾਲਾਨਾ ਪੁਰਬ।	43. 350th Birth Anniversary of Sri Guru Gobind Singh Ji.	50.00	50.00
44. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੀਰਥ ਦਰਸ਼ਨ ਯਾਤਰਾ।	44. Mukh Mantri Tirath Darshan Yatra.	140.00	140.00
ਜੈਵਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ	PRESERVATION OF BIODIVERSITY		
45. ਇਨਾਮੀ ਵਾਗ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਜੈਵਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਿਰਾਸਤ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵਿਰਾਸਤ ਸਥਾਨ ਹੈ।	45. Inami Bagh to be acquired and declared as a National Biodiversity Heritage site, first of its kind in the state.	2.00	2.00
ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ	PUBLIC RELATIONS		
46. ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਪੋਰਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਨਰਲ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਅਤੇ ਕੈਸ਼ਲੈਸ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਵਿਧਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।	46. To provide general medical insurance and cashless medical facilities at par with government employees to accredited and recognized reporters of the state.		
47. ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਏ.ਸੀ. ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰਪੋਰਟਰਾਂ ਨੂੰ 2 ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।	47. Two seats will be reserved in A.C. buses run by government for reporters.		

ਬਜਟ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਸਰਲੀਕਰਨ

Budget Terms Demystified

1. **ਬਜਟ**
ਬਜਟ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਬਾਕਾਇਦਾ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੈ।
2. **ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ**
ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਗਰਾਹੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆਂ, ਜਿਸ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
3. **ਸੇਵਾਫਲ ਖਰਚਾ**
ਰਾਜ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ ਖਰਚਾ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੋਂ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜਾਂ ਰਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
4. **ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਧੀਨ ਖਰਚ**
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 266 ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਖਰਚ, ਸਿਵਾਏ ਸੇਵਾਫਲ ਖਰਚ ਤੋਂ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਧੀਨ ਖਰਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
5. **ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੈਣ ਦੇਣ**
ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਘਟਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
6. **ਮਾਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ**
ਮਾਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਲਾਭ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਬਣੇ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਮਾਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ।
7. **ਮਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ**
ਮਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਰ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕਰ ਮਾਲੀਆਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਾਂ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।
8. **ਮਾਲੀ ਖਰਚਾ**
ਮਾਲੀ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾਂ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭ, ਦਫ਼ਤਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਖਰਚੇ, ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
9. **ਮਾਲੀ ਘਾਟਾ**
ਮਾਲੀ ਘਾਟਾ, ਇਕ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਾਲੀ ਖਰਚੇ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਹੋਣਾ ਹੈ।
10. **ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ**
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ, ਪੂੰਜੀਗਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਲਈ ਬਜਟੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਰਜ਼ ਅਦਾਇਗੀ ਵਰਗੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ।
1. **BUDGET**
Budget is a statement of anticipated receipts and expenditure of the government for a financial year duly sanctioned by legislature.
2. **CONSOLIDATED FUND**
All revenues and all receipts from the debt raised by the government are credited to a fund called the *consolidated fund* of the state.
3. **CHARGED EXPENDITURE**
Charged expenditure of the state is the one which is not subject to vote by legislature, e.g. salaries of the Governor of the state or of the Judges of the High Court, and is charged to the consolidated fund of the state.
4. **VOTED EXPENDITURE**
Article 266 of the constitution ordains that no expenditure out of the consolidated fund of the state, except charged expenditure, shall be incurred without the sanction of the legislature. Such expenditure incurred with the sanction of legislature is called *voted expenditure*.
5. **CAPITAL TRANSACTION**
A transaction that either adds to or reduces from the assets held by the government or its outstanding liabilities is a *capital transaction*.
6. **REVENUE TRANSACTION**
A *revenue transaction*, on the other hand does not have a similar effect on the assets or liabilities of the government. For an organization for profit, a revenue transaction reduces or adds to its profit.
7. **REVENUE RECEIPTS**
Revenue receipts consist of state own tax and non-tax revenue, the devolution of central taxes and central grants-in-aid.
8. **REVENUE EXPENDITURE**
Revenue Expenditure consists of salaries and wages, pension and retiral benefits, office and other administrative expenditure, subsidies and interest payments.
9. **REVENUE DEFICIT**
Revenue deficit is excess of revenue expenditure over revenue receipts of the government in a financial year.
10. **CAPITAL OUTLAY**
Capital Outlay is budgetary allocation for creation of capital assets. It does not include capital expenditure on items such as debt repayment.

11. **ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ**
ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੈਰ ਕਰਜ਼ ਖਰਚ ਨੂੰ *ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ* ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
12. **ਆਰੰਭਕ ਘਾਟਾ**
ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾਂ ਗੈਰ ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਨੂੰ *ਆਰੰਭਕ ਘਾਟਾ* ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
13. **ਵਿਕਾਸ ਖਰਚ**
ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰੀ ਮੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਆਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦਿ) ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਗਤੀ-ਵਿਧੀਆਂ, ਉਦਯੋਗ, ਬਿਜਲੀ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਆਦਿ) ਉੱਤੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ *ਵਿਕਾਸ ਖਰਚੇ* ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
14. **ਅਚੇਤ ਫੰਡ**
ਅਚੇਤ ਫੰਡ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਉਹ ਫੰਡ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਜਾਰ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਵਲੋਂ ਅਚਨਚੇਤ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਇਖਤਿਆਰੀ ਫੰਡ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
15. **ਜਨਤਕ ਲੇਖਾ**
ਸਰਕਾਰ ਦੇ *ਜਨਤਕ ਲੇਖੇ* ਵਿੱਚ ਉਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨੂੰ ਉਪਾਮ ਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਢਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
16. **ਉਪਾਮ ਦੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ**
ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਲੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ *ਉਪਾਮ ਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ* ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਢਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
17. **ਓਵਰ ਡਰਾਫਟ**
ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ *ਓਵਰ ਡਰਾਫਟ* ਦੀ ਸੁਵਿਧਾਂ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਓਵਰ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 14 ਕਾਰਜੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਉਪਾਮ ਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪੰਜ ਕਾਰਜੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
18. **ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ**
ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਾਂਡ ਆਦਿ ਤੋਂ ਉਗਰਾਹਿਆ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ।
19. **ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ**
ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਨਤਕ ਕਰਜ਼ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਸਬੰਧੀ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਹਨ।
20. **ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਦੇਣਦਾਰੀ**
ਸਰਕਾਰੀ ਅਮਲੇ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾਂ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਸਬੰਧੀ ਲਾਭ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ *ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਦੇਣਦਾਰੀ* ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
11. **FISCAL DEFICIT**
Fiscal Deficit is the excess of all non-debt expenditure over non-debt receipts in a financial year.
12. **PRIMARY DEFICIT**
Primary Deficit is the excess of government spending except for debt-servicing costs over non debt receipts.
13. **DEVELOPMENT EXPENDITURE**
Government expenditure is classified into various sectoral heads such as social services, economic services, general and administrative services. The expenditure on social services (health, education and social security etc.) and economic services (agriculture and allied activities, Industries, power, transport etc.) is classified as *Development Expenditure*.
14. **CONTINGENTY FUND**
Contingency fund is a fund placed at the disposal of the governor of the state of meet unforeseen expenditure pending sanction by legislature.
15. **PUBLIC ACCOUNT**
Public Account of the government consists of transactions which do not form part of government own revenues and expenditure. The advances given to or deposits kept by individuals or organization with the government or by employees like GPF deposits etc. fall in this category. In such cases the government acts like a banker.
16. **WAYS AND MEANS ADVANCE**
The Reserve Bank of India allows a specified amount as *ways and means advance* to the state government, to which its acts as a banker, which state can draw when required.
17. **OVERDRAFT**
Reserve Bank of India also allows *overdraft* facility to state governments. Overdraft has to be cleared in 14 working days and the portion of overdraft above the amount equal to normal ways and means advance limit must be cleared within 5 working days.
18. **PUBLIC DEBT**
Public debt is the debt raised by the government by issuing bonds etc.
19. **INTEREST PAYMENTS**
Interest payments are payments on account of interest on public debt of the government.
20. **COMMITTED LIABILITY**
The salaries and wages of the government staff, the pension the retiral benefits of pensioners and the debt servicing including interest payments are treated as *committed liability* of the government.